

### 1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Vo Fínsku je možné prijať preventívne opatrenia v prospech veriteľov alebo iných žalobcov v občianskoprávných alebo obchodných konaniach. Účelom preventívnych opatrení je zabezpečiť výkon prípadného rozsudku vydaného neskôr vo veci samej. Ustanovenia týkajúce sa nariadenia preventívnych opatrení sú uvedené v kapitole 7 súdneho poriadku (*oikeudenkäymiskaari*) a ustanovenia o výkone rozsudkov v kapitole 8 vykonávacieho poriadku (*ulosottokaari*). Existujú tri typy preventívnych opatrení tohto druhu:

zhabanie na účely zabezpečenia dlhu,

zhabanie na účely zabezpečenia vlastníctva alebo iného takzvaného prednostného práva a

iné preventívne opatrenia (všeobecné preventívne opatrenia).

Tieto preventívne opatrenia, ktoré sú k dispozícii v občianskoprávných veciach akéhokoľvek druhu, sú opísané ďalej. Existujú aj preventívne opatrenia, ktoré sú k dispozícii len v určitých druhoch sporov podľa osobitných právnych predpisov. Patria medzi ne preventívne opatrenia na zabezpečenie dôkazov v občianskoprávných veciach v súvislosti s priemyselnými právami a autorskými právami. V trestnoprávných veciach možno uplatniť zákon o donucovacích opatreniach (*pakkokeinolaki*), medzi ktoré patria zhabanie, obmedzenie nakladania a obstavenie.

Rozlišuje sa medzi preventívnymi opatreniami a predbežným (dočasným) výkonom rozsudkov v občianskoprávných veciach. Predbežný výkon znamená výkon rozsudku predtým, ako sa stane právoplatným a už sa proti nemu nemožno odvolať. Rozsudok v občianskoprávnej veci, ktorý ešte nie je právoplatný, je vo všeobecnosti priamo vykonateľný zo zákona, ale výkon zvyčajne nie je možné uskutočniť v plnom rozsahu. Napríklad v prípade neprávoplatného rozsudku vydaného prvostupňovým súdom vo veci dlhu možno skonfiškovať majetok dlžníka, ak dlžník nezloží za dlh záruku. Na druhej strane so skonfiškovaným majetkom možno nakladať a výťažok možno vyplatiť veriteľovi len v prípade, že veriteľ zloží za majetok záruku. Kontumačné rozsudky sú, naopak, vykonateľné ihneď a v plnom rozsahu.

### 2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

#### 2.1 Postup

Rozhodnutia o nariadení uvedených druhov preventívnych opatrení vydávajú všeobecné sudy, pričom ako prvostupňové sudy pôsobia krajské sudy (*käräjäoikeus*). Súdom nariadené preventívne opatrenia vykonávajú súdni úradníci. Návrhy na vydanie preventívnych opatrení sa podávajú na súd, ktorý vedie súdne konanie vo veci samej. Ak sa konanie ešte nezačalo, návrh na vydanie preventívnych opatrení sa musí podať na okresný súd, na ktorý sa musí podať aj návrh na začatie konania vo veci samej.

Súd nemôže s konečnou platnosťou schváliť návrh na vydanie predbežných opatrení bez toho, aby dal odporcovi možnosť byť vypočutý. Súd však môže vyhovieť návrhu navrhovateľa na vydanie predbežných preventívnych opatrení bez vypočutia druhého účastníka konania, ak by sa tým zmaril účel preventívneho opatrenia. V praxi možno preventívne opatrenia získať veľmi rýchlo. Predbežné rozhodnutia sú platné dovtedy, kým sa neprijme rozhodnutie o opaku.

Ak navrhovateľ už má titul na výkon rozhodnutia, ale vykonávacie konanie sa nemôže začať ihneď, súdny úradník môže za určitých podmienok priamo vydať dočasné preventívne opatrenia. Ďalej sa bude hovoriť iba o preventívnych opatreniach nariadených súdom.

#### 2.2 Hlavné podmienky

Požiadavky na nariadenie zhabania na účely zabezpečenia dlhu alebo prednostného práva:

navrhovateľ musí dostatočne jasne preukázať, že odporca mu má splatiť dlh, v súvislosti s ktorým možno skonfiškovať majetok, alebo že má prednostné právo na danú nehnuteľnosť, a

musí existovať riziko, že odporca bude konať takým spôsobom, že to ohrozí dlh voči navrhovateľovi alebo práva navrhovateľa.

Podobne aj iné preventívne opatrenia vyžadujú dôkaz *prima facie* o inom práve a riziko, že odporca môže toto právo porušiť.

Pred výkonom preventívnych opatrení musí navrhovateľ zložiť záruku súdnemu úradníkovi.

### 3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

#### 3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Predmetom preventívnych opatrení môže byť majetok akéhokoľvek druhu. Ak účelom zhabania je zabezpečiť dlh, súd nariadi zhabanie hnutelného alebo nehnuteľného majetku odporcu v hodnote dlhu splatného navrhovateľovi. Súdny úradník potom rozhodne, ktoré položky majetku odporcu sa majú zhabať. Ak je účelom zhabania zabezpečiť predbežné právo, súd nariadi zhabanie konkrétneho majetku, ktorý je predmetom tohto práva, a súdny úradník vykoná príkaz proti tomuto majetku.

Prostredníctvom iných preventívnych opatrení súd môže:

pod hrozbou trestu zakázať odporcovi vykonať určitý úkon alebo uzavrieť určitú dohodu,

pod hrozbou trestu nariadiť odporcovi vykonať určitý úkon,

povoliť navrhovateľovi vykonať určitý úkon alebo nechať vykonať určitý úkon,

nariadiť umiestnenie majetku odporcu do držby alebo úschovy správcu alebo

nariadiť nejaké iné preventívne opatrenie potrebné na zabezpečenie práv navrhovateľa.

#### 3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Po vykonaní príkazu na zhabanie majetku dlžník stratí kontrolu nad majetkom. Nakladanie s majetkom, ktorý je predmetom zhabania, je trestným činom. Ak sú predmetom príkazu na zhabanie prostriedky na bankovom účte dlžníka, banka nesmie uvoľniť prostriedky nikomu okrem súdneho úradníka. Príkaz na zhabanie však nedáva osobe, ktorá podala návrh na jeho vydanie, žiadne prednostné právo na zhabané prostriedky vo vzťahu k ostatným veriteľom dlžníka. Účinky iných preventívnych opatrení závisia od povahy opatrení.

#### 3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Navrhovateľ musí do jedného mesiaca od vydania rozhodnutia, ktorým sa nariaďujú preventívne opatrenia, podať na súd žalobu vo veci samej alebo začať iné konanie, ktoré môže viesť k vykonateľnému rozhodnutiu, napríklad rozhodcovské konanie. Ak to neurobí, preventívne opatrenia sa vezmú späť. Preventívne opatrenia sa môžu vziať späť aj vtedy, keď z nejakého iného dôvodu už neexistujú dôvody, pre ktoré boli nariadené. Keď súd vydá rozhodnutie vo veci samej, musí zároveň vydať aj príkaz na výkon preventívnych opatrení.

Zodpovednosť za trovy vzniknuté v dôsledku preventívnych opatrení má v prvom rade navrhovateľ. Ak sa ukáže, že preventívne opatrenia sú neopodstatnené, navrhovateľ je zodpovedný za škodu spôsobenú odporcovi v dôsledku opatrení bez ohľadu na to, či konal z nedbanlivosti. Ako zabezpečenie proti tejto možnosti musí navrhovateľ pred výkonom preventívnych opatrení zložiť záruku. Naopak, odporca môže vo všeobecnosti zabrániť výkonu preventívnych opatrení zložením záruky.

#### **4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?**

Proti rozhodnutiam súdov o nariadení preventívnych opatrení sa možno odvolať na vyššom súde, teda na odvolacom súde (*hōvōikeus*) alebo Najvyššom súde (*korkein oikeus*). Podanie odvolania nebráni výkonu príkazu, pokiaľ odvolací súd výkon tohto rozsudku nepreruší. Nie je však možné odvolať sa proti rozhodnutiu o predbežných preventívnych opatreniach.

Odvolaniami proti opatreniam alebo rozhodnutiam súdneho úradníka o výkone preventívnych opatrení sa zaoberajú okresné sudy. Právo na odvolanie sa vzťahuje aj na tretie osoby, ktoré sa domnievajú, že ich majetok bol zhabaný v dôsledku dlhu dlžníka.

Posledná aktualizácia: 15/02/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.